

ΘΕΑΤΡΙΚΑ «ΠΡΩΤΑΙ»

"ΩΡΑΙΑ ΜΟΥ ΚΥΡΙΑ"

(ΠΥΓΜΑΛΙΩΝ)

ΤΟΥ ΤΖΩΡΤΖ ΜΠΕΡΝΑΡΝΤ ΣΩ

(ΘΕΑΤΡΟΝ ΜΟΥΣΟΥΡΗ)

Με ένα από τὰ πιὸ συμπαθητικὰ καὶ δημοφιλέστερα ἔργα τοῦ ΣΩ, τὸν «Πυγμαλίων», ποὺ δὲν καταλαβαίνω γιὰ τί τοῦ δόθηκε ὁ τίτλος «Ὡραία μου Κυρία», ἀρχίσει τὴν ἐφετινὴ τοῦ περιόδου τὸ «Θέατρο Μουσούρη». Ἡ χαριτωμένη αὐτὴ κωμῳδία παίχθηκε καὶ ἄλλες φορές, στὴν Ἀθήνα, ἀπὸ διαφόρους θιάσους, καὶ πάντοτε, φαντάζομαι, θὰ ἐσημείωσι ἐπιτυχία γιὰτι καὶ τὸ θέμα τῆς εἶναι ἐλκυστικὸ καὶ πολὺ ἐπιδέξιος ὁ χειρισμὸς τοῦ. Ἐπὶ πλέον τὸ ἔργο εἶναι γεμάτο ἀπὸ τὴν εἰρωνεία καὶ τὴ σατυρικὴ διάθεση τοῦ ΣΩ ποὺ ἐθελῶν ἀνέκαθεν καὶ δὲν παύουν νὰ θέλγουν τὸ παγκόσμιον κοινὸ καὶ ποὺ ἀποτελοῦν ἓνα ἀπὸ τὰ κύρια γνωρίσματα τῆς θεατρικῆς τοῦ δημιουργίας καὶ γενικὰ τῆς φιλολογικῆς τοῦ προσωπικότητος. Δὲν εἶναι στὴν κωμῳδία αὕτῃ ὅσο σὲ ἄλλα τοῦ ἔργα καυστικὴ ἢ σάτυρα τοῦ ΣΩ. Δὲν μυκτηρίζει ἐδῶ, ὁ Ἰρλανδὸς συγγραφέας, μὲ ὁσπὴν ὀξύτητα μυκτηρίζει ἄλλοῦ, δὲν εἶναι ὁ καταλυτὴς τῶν εἰδωλῶν, ὁ ἀμείλικτος ποὺ εἶναι σὲ ἄλλα τοῦ ἔργα. Στὸν «Πυγμαλίων» ἡ σάτυρά τοῦ ἔχει ἓνα τόνο πιὸ ἀπαλὸ, πιὸ μαλακόν, ἀλλὰ ὑπάρχει δέξια καὶ σὲ τοῦτο τὸ ἔργο καὶ ξεπηδᾷ κάθε στιγμή. Καὶ ἡ ιδέα ἀλλῶστε ἀπὸ ὅπου ξεκινᾷ ἡ κωμῳδία καὶ γύρω στὴν ὁποῖαν στρέφεται εἶναι σατυρικὴ στὴν οὐσίᾳ τῆς. Ὁ ΣΩ ἐπιχειρεῖ νὰ δείξῃ ὅτι αὐτὸ ποὺ κάνει τὸν ἄντρα ἢ τὴ γυναῖκα τοῦ καλοῦ κόσμου εἶναι κάτι ποὺ μπορεῖ νὰ διδαχθῇ σὲ ὁποιοῦδήποτε ἄνθρωπο καὶ ὅτι συνεπῶς ἐξωτερικὰ καὶ ὄχι βοῦντε-ρα συστατικὰ εἶναι ἐκεῖνα ποὺ ἀποτελοῦν τὶς κοινωνικὰς διαφορὰς. Τί ἦταν ἡ νεαροῦλα Ἑλίζα Ντούλιττλ; Ἐἓνα ἀλητοκόριτσο ποὺ πουλοῦσε λουλούδια στοὺς δρόμους. Καὶ ὅμως, μέσα σὲ λίγους μῆνες ὁ καθηγητὴς Οὐίλλισμ Χίγγινς τὴ μεταμορφώνει σὲ μιὰν ἀψογὴ «δεσποινίδα», τόσο χαριτωμένη κι' ἐλκυστικὴ ὥστε, ὅταν ἔχη τελειώσει τὸ «πείραμα», τὴν ἔχει κιόλας ἐρωτευθῇ μὲ σφοδρὸν ἔρωτα καὶ δὲ βρίσκει τὴ δύναμη νὰ τὴν ἀφήσῃ νὰ φύγῃ. Εἶναι ὁ Πυγμαλίων ὁ ἐρωτευμένος μὲ τὸ ἔργο τοῦ, μὲ τὴν Γαλάτειά τοῦ.

Ὑπάρχει φυσικὰ ὑπερβολὴ στὴ βασικὴ ιδέα τοῦ ΣΩ. Αὐτὸ ποὺ λέμε κοινωνικὴ ἀγωγή δὲν ἀποχτιέται μέσα σὲ λίγους μῆνες, χρειάζονται χρόνια ὁλόκληρα γιὰ ν' ἀποχτηθῇ καὶ γενεὲς ὁλόκληρες γιὰ νὰ πάρῃ ὅλο τὸ μέσωμά τοῦ καὶ νὰ ἐκπέμψῃ ὅλη τοῦ τὴν ἀκτινοβολία. Δὲν προσέχουμε ὅμως τὴν ὑπερβολή. Μᾶς συνεπαίρνει ὁ κωμωδιογράφος μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ, μὲ τὰ πρόσωπα τοῦ, μὲ τὶς καταστάσεις ποὺ δημιουργεῖ καὶ ποὺ μᾶς θέλγουν μὲ τὴν κωμικότητά τοῦς. Ἡ σκηνὴ λ. χ. (Δεύτερη πράξις, β' εἰκόνα) ὅπου ὁ καθηγητὴς Χίγγινς παρουσιάζει τὸ «πειραματόζωόν» τοῦ, τὴν Ἑλίζα, στὸ σπίτι τῆς μητέρας τοῦ καὶ ὅπου ἐκεῖνη ἐπιχειρεῖ νὰ παραστήσῃ τὴ δεσποινίδα τοῦ κόσμου, στὸ φέρσιμο καὶ στὴν ὁμιλία, γελοιοποιῶντας μὲ τὶς ἡδεξιότητές τῆς, καὶ φέρσιμο καὶ ὁμιλίᾳ, εἶναι ἀληθινὰ ἀπολαυστικὴ, εἶναι ἄλλῶστε καὶ ἡ πιὸ χαριτωμένη σκηνὴ τοῦ ἔργου. Χάρη ἔχουν καὶ οἱ δύο τελευταῖες «εἰκόνας» τῆς κωμῳδίας, ἐκεῖ ποὺ μέσα ἀπὸ θυμούς καὶ πείσματα καὶ μικροτσακωμούς ὁ καθηγητὴς Χίγγινς καὶ ἡ Ἑλίζα φανερώνουν τὴν ἀμοιβαία ἀγάπῃ τους καὶ τὸ ἔργο παίρνει τὴν ἀνσμενόμενη λύσιν τοῦ. Ἡ Ἑλίζα μένει κοντὰ στὸν Χίγγινς, γιὰ νὰ γίνῃ μιὰ μέρα, γρήγορα ἢ ἀργά, γυναῖκα τοῦ.

Ἡ κωμῳδία τοῦ ΣΩ σκηνοθετημένη ἀπὸ τὸν κ. Μουσούρη ἀνεβάστηκε μ' ἐπιμέλεια, μὲ τὴν ἐπιμέλεια ποὺ χαρακτηρίζει ὅλες τὶς σκηνοθεσίες τοῦ «Θεάτρου Μουσούρη». Ἰκανοποιητικὴ εἶναι καὶ ἡ ἐρμηνεία, ἀν' ὅχι στὸ σύνολόν τῆς, ἀλλὰ στὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς. Ἡ δὲς Ἀλίκη Βουγιουκλάκη, ποὺ πρώτη φορὰ ἐπωμίζεται ρόλο πρωταγωνιστρίας, ὑποδύεται τὴν Ἑλίζα Ντούλιττλ μὲ μπρίο, μὲ ὅλη τὴ νεανικὴ δροσιά καὶ τὴ χάρη ποὺ ἀπαιτεῖ ὁ ρόλος. Στὴ μεγάλη καὶ κύρια σκηνὴ τῆς 6' πράξεως, γιὰ τὴν ὁποῖαν μίλησα παραπάνω, ἦταν γοητευτικὴ. Ὁ κ. Κ. Μουσούρης (καθηγητὴς Χίγγινς) καὶ ὁ κ. Στ. Ξενίδης (συνταγματάρχης Πίκεριν) παίζουν μὲ κέφι. Ἡ κ. Βάσω Μετοξᾶ δὲν κατάφερε ν' ἀποδώσῃ ἐπιτυχημένα τὸν ρόλο τῆς μητέρας τοῦ Οὐίλλισμ Χίγγινς. Τῆς ἔλειπε ὁ ἀέρας τῆς μεγαλοσπῆς κυρίας καὶ ἡ Σούλα Ἀθανασιάδου (Κλάρρα Ἐὐνοφορντ—Χίλλ) ἦτανε ἀτονὴ. Οἱ ἄλλοι ἡθοποιοὶ ἐομνηνεύουν μὲ ἀρκετὰ σωστοὺς τόνους τοὺς ρόλους τῶν Καλαίσθητες οἱ σκηνογραφίες τοῦ κ. Μαρίου Ἀγγελοπούλου. Ὅσο γιὰ τὴ μετάφραση τοῦ κ. Πλωρίτη αἰσθάνεται κανεὶς ὅτι ἀποδίδει μὲ ἀκρίβεια τὸ πρωτότυπο καὶ πρὸ πάντων τὰ τόσο νουστόζικα «ἀλσμπουρνέζικα» τῆς Ἑλίζας.

ΚΛΕΩΝ Β. ΠΑΡΑΣΧΟΣ